

SIKKERHETSDATABLAD

1. Identifikasjon av kjemikalitet og ansvarlig firma

Revisjonsdato:	02.09.2008
Handelsnavn:	Optiform Fugemasse Vegg
Produkttype:	SEMENT- OG MØRTELER
PR-nr:	Under anmeldelse
Nødtelefon1:	Giftinformasjonssentralen 22 59 13 00
Leverandør/omsetter:	Optimera AS
Besøksadresse:	Østre Aker vei 260
Postadresse:	Postboks 40 Haugenstua
Postnummer	0915
Poststed:	OSLO
Land:	Norge
Telefon:	22168800
Telefax:	22168959
www:	www.optimera.no
Kontaktperson:	Kategorisjef Kjemiske produkter
HMS-datablad utarbeidet av:	Teknologisk Institutt as
Utarbeidet av:	v/ Jan Christiansen

2. Viktigste faremomenter

	
Helsefare:	Klassifisering Xi; R37/38, R41 Irriterer luftveiene og huden. Fare for alvorlig øyeskade. Ved tilsetning av vann vil blandingen virke etsende på hud og øyne.
Sikkerhet:	Produktet er ikke klassifisert som brannfarlig.
Miljøfare:	Produktet er ikke klassifisert som miljøskadelig.

3. Opplysninger om kjemisk sammensetning

Cas-nr	EC-nr	Navn	Kons.(vekt%)	Fareklasse/Anm.
65997-15-1	266-043-4	Portland sement, kromreduert	20 - 50 %	Xi; R37/38-41
16389-88-1	240-440-2	Dolomitt	30 - 60 %	
13463-67-7	236-675-5	Titandioksid	1 - 5 %	

Tegnforklaring: T+=Meget giftig, T=Giftig, C=Etsende, Xn=Helseskadelig, Xi=Irriterende, E=Eksplisiv, O=Oksiderende, F+=Ekstremt brannfarlig, F=Meget brannfarlig, N=Miljøskadelig IK=Ikke Klassifiseringspliktig

Ingrediens informasjon	<p>Kolonneforklaring CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- eller Elincsnnummer) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; Ingrediensnavn = Navn iflg. stoffliste (stoffer som ikke står i stofflisten må oversettes hvis mulig). Innhold oppgitt i; %, %vkt/vkt, %vol/vkt, %vol/vol, mg/m3, ppb, ppm, vekt%, vol%</p> <p>FH/FB/FM : T+ = Meget giftig, T = Giftig, C = Etsende, Xn = Helseskadelig, Xi =Irriterende, E = Eksplosiv, O = Oksiderende, F+ = Ekstremt brannfarlig, F = Meget brannfarlig, N = Miljøskadelig.</p> <p>Se seksjon 16 for forklaring av risikosestninger.</p> <p>Maksimum 2 mg vannløselige kromater (VI) pr kg tørr sement.</p>
------------------------	--

4. Førstehjelpstiltak

Generelt:	I tvilstilfelle bør lege kontaktes.
Innånding:	Frisk luft, ro og varme.
Hudkontakt:	Fjern tilsølt tøy. Vask straks huden med såpe og vann. Kontakt lege hvis det oppstår symptomer.
Øyekontakt:	Fjern evt. kontaktlinser. Skyll straks med store mengder vann. Transport til lege. Fortsett skyllingen under transporten.
Svelging:	Gi straks et par glass melk eller vann hvis den skadde er ved full bevissthet. Fremkall ikke brekninger. Kontakt lege.

5. Tiltak ved brannslukking

Passende slukningsmiddel:	Velges i forhold til omgivende brann.
Brann- og eksplosjonsfarer:	Produktet er ikke brennbart. Det forventes ingen farlige forbrenningsprodukter.
Personlig verneutstyr ved slukking av brann:	Bruk friskluftmaske når produktet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig pkt 8.

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell:	Benytt personlig verneutstyr som angitt i pkt 8.
Sikkerhetstiltak for å beskytte miljø:	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn. Spill samles opp i egnede beholdere og leveres som farlig avfall (se pkt. 13).
Egnede metoder for skadebegrensning og opprensning:	Suges opp med støvsuger, eller feies forsiktig sammen og samles opp. Små mengder løses/fortynnes med vann og spyles til avløp.

7. Håndtering og oppbevaring

Håndteringsveiledning:	Arbeidsforhold tilrettelegges slik at direkte kontakt unngås.
Lagringsanvisning:	Lagres tørt og i lukkede beholdere. Holdbarhet: Ingen tidsbegrensning.

8. Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

Ingrediens navn	Cas-nr	ppm	mg/m ³	Adm.år	Anm.
Titandioksid	13463-67-7		5	2003	
sjenerende støv, totalstøv			10	2003	
Forebyggende tiltak:	Sørg for god ventilasjon ved arbeid som fører til støvutvikling.				
Åndedrettsvern:	Maske med støvfilter. Støvfilter P2 (for fint støv).				
Øyevern:	Bruk godkjente vernebriller eller ansiktsskjerm.				
Arbeidshansker:	Benytt hansker som er hensiktsmessige for arbeidsoperasjonen. Det anbefales ikke noe bestemt materiale da produktet ikke vil trenge gjennom plast eller gummi. Etter tilsats av vann brukes hansker av: Naturgummi, neopren eller PVC. Gjennomtrengningstid > 8 timer.				
Verneklær:	Benytt hensiktsmessige verneklær for beskyttelse ved mulig hudkontakt.				
Annen informasjon:	Nøddusj og mulighet for øyeskylling må finnes på arbeidsplassen. Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet.				

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform:	Pulver.
Lukt:	Karakteristisk
Løslighet i vann:	Fullstendig blandbar.
Annen informasjon:	pH (bruksløsning) Verdi: > 7 Vannreaktivitet : Ja

10. Stabilitet og Reaktivitet

Stabilitet:	Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.
Reagerer med:	Materialer som skal unngås : Vannreaktivt materiale.
Farlige spaltningsprodukter:	Ikke kjent.

11. Opplysninger om helsefare

Generelt:	Ved bruk representerer de irriterende egenskapene den største faren.
Innånding:	Irriterer luftveiene.
Hudkontakt:	Irriterer huden. Avfetter huden. Kan gi sprekkdannelse og eksem.
Øyekontakt:	Fare for alvorlig øyeskade.
Svelging:	Ikke sannsynlig på grunn av produktets form. Kan forårsake etseskader i munnhule og svelg.
Akutte og kroniske skadevirkninger:	Kroniske eller akutte helsefarer ikke kjent.
Allergi:	Allergifremkallende egenskaper er ikke kjent.
Kreft:	Kreftfremkallende egenskaper er ikke kjent.
Mutagene effekter:	Arvestoffskadende (mutagene) egenskaper er ikke kjent.
Reproduksjonsskade effekter:	Reproduksjonsskadelige egenskaper er ikke kjent.
Fosterskadelige effekter:	Effekter på fosterutvikling er ikke kjent.
Annen toksisk informasjon:	Ved tilsetning av vann vil blandingen virke etsende på hud og øyne. Ferdig herdet produkt anses ikke å medføre noen helsefare.

12. Opplysninger om miljøfare

Mobilitet:	Løselig i vann.
Nedbrytbarhet:	Produktet reagerer med vann og danner et fast uopløselig reaksjonsprodukt som ifølge tilgjengelige data ikke er nedbrytbart.

Akkumulering:	Forventes ikke å bioakkumulere.
Økotoksitet:	Ikke ansett for å være miljøfarlig.
Andre skadevirkninger:	Utslipp av produktet til vann kan lokalt gi høy pH med fare for fiskedød.

13. Fjerning av rester og avfall

Generelt:	Produktet er klassifisert som farlig avfall : NEI Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet : Kan deponeres i henhold til lokale regler på kommunal fyllplass.
Avfallsgrupper(EAL-koder):	17 01 01 betong

14. Opplysninger om transport

Varenavn/Proper Shipping Name:	
UN-nr:	
Farlig gods ADR/RID:	Nei
Farlig gods IMDG:	Nei
Farlig gods IATA/ICAO:	Nei
Generell transport info:	Ikke farlig i forbindelse med transport under UN, IMO, ADR/RID og IATA/ICAO regler.

15. Opplysninger om lover og forskrifter

Handelsnavn:	Optiform Fugemasse Vegg
	
Farebestemmende komponenter:	Portland sement, kromredusert (20 - 50 %%)
R-setninger:	R37/38 Irriterer luftveiene og huden. R41 Fare for alvorlig øyeskade.
S-setninger:	S2 Oppbevares utilgjengelig for barn. S22 Unngå innånding av støv. S26 Får man stoffet i øynene: skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege. S39 Bruk vernebriller/ansiktsskjerm. S46 Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten.
EF-etikett:	Nei
Referanser:	Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier, fastsatt av Miljøverndepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet, 16.juli 2002, med senere endringer, gjeldende fra 31. oktober 2005. EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH) Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfæren 2003, Direktoratet for Arbeidstilsynet (Best.nr. 361), med siste endringer 28.november 2007. Avfallsforskriften, FOR 2004-06-01 nr 930, fra Miljøverndepartementet.
Annen informasjon:	Sammensetning på merkeetiketten portland sement, kromredusert: 20 - 50 %. Databladet er utarbeidet med basis i opplysninger gitt av produsenten.

16. Andre opplysninger

Leverandørens merknader:	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig til alle som håndterer produktet. Kvalitetssikring av informasjonen : Dette HMS-databladet er kvalitetssikret av Teknologisk Institutt as, som er sertifisert iht. NS-EN ISO 9001:2000. Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad : Optimera AS
Risiko-setninger(fra pkt. 2):	R37/38 Irriterer luftveiene og huden. R41 Fare for alvorlig øyeskade.